

Wojciech Twardowski

Tresta Rządowa, pow. Opoczno

Informator Archeologiczny : badania 1, 90-91

1967

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

T R E S T A R Z ą D O W A,

Muzeum w Radomiu

pow. Opoczno

Badania prowadził mgr Wojciech Twardowski, finansował WKZ
w Kielcach.

Prace miały charakter ratowniczy w związku z budową zapory wodnej na Pilicy i zbiornika "Sulejów".

Stanowisko nr 1 dwuwarstwowe. Cmentarzysko ciałopalne z V okresu epoki brązu założone na miejscu dawnej osady grupy konstantynowskiej kultury łużyckiej z III okresu epoki brązu.

Odsłonięto powierzchnię 9 arów do głębokości 1 m. Odkryto 180 grobów ciałopalnych popielnicowych i jamowych. Znaczną większość stanowiły groby popielnicowe nakryte pojedynczym kamieniem, rzadziej niewielkim brukiem kamiennym nakrywającym czasem kilka grobów. Tylko w 3 grobach stwierdzono obecność przystawek natomiast w wielu popielnicach znaleziono przedmioty metalowe: fragment szczypiec, guzik z uszkiem, kilkadziesiąt zwiniętych kółek z drutu brązowego. Popielnice na ogół dwustożkowate z baniastym lub dwustożkowatym brzuścem i długą szyją, chropowaczone garnki jajowate, niewielkie naczynia z uchami powyżej załomu brzuśca. Jako przystawki występują małe czerpaki i naczynko miniaturowe. Ceramikę charakteryzuje chropowacenie części przydennej, gładka, czarna powierzchnia wielu naczyń, ornament w postaci rytych pasów dookolnych powyżej załomu.

Poniżej poziomu występowania grobów odsłonięto kilkanaście jam osadniczych. Dwie z nich zawierały naczynia tulipanowate dużych rozmiarów, przypuszczalnie zasobowe. Z tej warstwy pochodzą też inne fragmenty ceramiki o cechach kultury trzcienieckiej i grupy konstantynowskiej kultury łużyckiej a mianowicie: narzędzia i odpadki krzemienne, kamienne rozcieracze i fragment szpuli glinianej.

Badania tegoroczne pozwoliły na określenie rozmiarów cmentarzyska i osady. Na podstawie tych danych będą prowadzone dalsze prace mające na celu całkowite zabezpieczenie zagrożonego terenu.

ZALEW ZEGRZYŃSKI /okolice/,
pow. Nowy Dwór

Państwowe Muzeum Archeologiczne w Warszawie

Badania prowadził dr Jerzy Głosik, we wrześniu, finansowało PMA w Warszawie.

Prace kontynuowane były przy ujściu kanału żerańskiego do Jeziora Zegrzyńskiego, na odcinku przystani Polskiego Związku Wędkarskiego w Nieporęcie. W czasie prac związanych z regulacją nadbrzeży piasek wyrzucany przez koparkę zawiera liczne zabytki archeologiczne, w tym fragmenty ceramiki, kości i krzemieni. Są to pozostałości osadnictwa późnej epoki brązu i wczesnej epoki żelaza. Istniało ono na terenach współcześnie znajdujących się pod wodą. Spośród licznych znalezisk wyróżnia się motyka wykonana z części poroża jelenia, zbliżona do egzemplarzy typu biskupińskiego, unikalnych na obszarze Mazowsza.

Prowadzone były także prace zwiadowcze o charakterze systematycznym, na polach uprawnych rozciągających się wzdłuż południowego brzegu zalewu Zegrzyńskiego. W tym celu wykonano kilka sondaży / o wymiarach 1 x 5 m/. Wykazały one występowanie warstwy kulturowej, z ceramiką łużycką o charakterystycznym obmazywaniu powierzchni. Warstwa ta w kilku miejscach naruszona została przez późniejsze wkopy związane z osadnictwem wczesnośredniowiecznym i młodszym.

Chronologię nowoodkrytej nad Zalewem Zegrzyńskim, osady kultury łużyckiej /palenisko, jama/, określamy na przełom epoki brązu i żelaza.